

Spoznávame Bibliu

Ján 19:38-20:18

Ježišov pohreb

Ježišovo ukrižovanie: všetci štyria evanjelisti v Novej zmluve sa zdráhajú opísať jeho podrobnosti. Skôr sa svojimi opismi zaoberajú okolnosťami ukrižovania ako ním samotným. Keď počas ukrižovania nastala tma, Boh akoby zatiahol oponu nad tým, čo sa dialo, pretože v konečnom dôsledku nikto nemôže porozumieť tomu, čo sa tam skutočne stalo. Nerozumieme tomu, čo to znamená zomrieť za hriechy sveta a zažiť skutočné odlúčenie od Boha.

Máme tu dočinenia s dôležitými historickými faktami evanjelia. Čo je evanjelium? Pavol ho definuje takto: „Lebo predovšetkým som vám odovzdal, čo som aj sám prijal, že podľa Písem Kristus zomrel za naše hriechy, že bol pochovaný a tretieho dňa vzkriesený podľa Písem“ (1Kor 15:3-4). Toto sú základné fakty evanjelia. Naše spasenie je založené na našom vzťahu k týmto skutočnostiam a k Osobe Ježiša Krista. Veríš v Neho? Veríš, že za teba zomrel na kríži? Veríš, že za teba zomrel zástupnou a vykupiteľskou smrťou?

„Potom Jozef z Arimatie, ktorý bol Ježišovým učeníkom – ale tajným zo strachu pred Židmi –, požiadal Piláta, aby mu dovolil sňať Ježišovo telo. Pilát dovolil. Šiel teda a sňal Jeho telo. Prišiel aj Nikodém, ten, čo prvý raz navštívil Ježiša v noci, a priniesol asi sto libier myrhy zmiešanej s aloou. Vzali Ježišovo telo a zavinuli Ho aj s voňavými látkami do plachiet, ako je u Židov zvykom pochovávať“ (Jn 19:38-40).

Títo dvaja muži, ktorí sňali Ježišovo telo, aby Ho pochovali, patrili medzi prominentných ľudí. Jozef z Arimatie bol bohatý človek a Nikodém bol jedným z vodcov izraelského národa. Obaja boli tajnými učeníkmi, ale teraz ich vzťah k Ježišovi vychádza najavo. Nebuďme k nim príliš kritickí. Zdržiavali sa v úzadí, ale teraz, keď sa Pánovi učeníci rozprchli ako ovce a skryli sa, títo dvaja vyšli dopredu.

Niektorí sa nazdávajú, že to boli práve Židia, ktorí, keď boli v Egypte, zdokonalili metódu balzamovania, ktorú Egypťania používali. Božie deti v Starej ako aj Novej zmluve vždy verili, že telo znova vstane. „Čo sa seje porušené, vstáva neporušené; čo je zasiate potupené, vstáva v sláve; čo je siate bezvládne, vstáva v moci“ (1Kor 15:42-43). Bude to oslávené telo. Z toho dôvodu majú Božie deti telo v úcte a starajú sa oň.

Pri balzamovaní množstvo voňavých látok predstavovalo polovicu hmotnosti balzamovaného tela. Môžeme teda predpokladať, že Pán Ježiš vážil okolo sto kíľ. Telo prichystali tak, že ho natreli myrhou a aloou a potom zavinuli do plachiet. Tým telo utesnili a zabránili prívodu vzduchu. Najprv zavinuli prst, potom ostatné prsty, potom dlaň, rameno a postupne celé telo. Inými slovami, Ježišovo telo zavinuli ako múmiu. Ján konkrétne spomína, že telo zavinuli aj s voňavými látkami do plachiet, pretože to bol preňho dôležitý detail. V to ráno, keď Pán Ježiš bol vzkriesený, Ján prišiel k hrobu, nahol sa a videl tam ležať plachty, no bez tela. Pochopil, že nastalo vzkriesenie, a uveril.

„Na mieste, kde Ho ukrižovali, bola záhrada a v záhrade nový hrob, v ktorom ešte nikto neležal. Tam teda uložili Ježiša, lebo bol prípravný deň Židov a hrob bol blízko“ (Jn 19:41-42).

Museli sa poponáhľať, pretože sa blížila Pascha. Podľa všetkého nestihli dokončiť proces balzamovania. To vysvetľuje, prečo ženy kúpili ďalšie voňavé látky a v prvý deň po sobote si ich vzali so sebou k hrobu.

Týmto sa dostávame k ďalšej slávnej kapitole.

20. KAPITOLA

Ježišovo vzkriesenie

Vzkriesenie Ježiša Krista je základom kresťanskej viery. Nieko raz povedal: „Nemôžeme robiť z Kristovej smrti priveľa, ale z Kristovho vzkriesenia môžeme robiť primálo.“ To je to, čo sa dnes deje. Teologické knihy, cirkevné hymny, kázne, ony všetky venujú veľký priestor Kristovej smrti. Kristovmu vzkrieseniu sa obyčajne

venujeme len na Veľkú noc. Mali by sme si všimnúť, že témou novozmluvných kázní, počnúc Letnicami, je vzkriesenie Ježiša Krista.

„V prvý deň po sobote, včasráno, keď bola ešte tma, prišla k hrobu Mária Magdaléna a videla, že kameň je od hrobu odvalený“ (Jn 20:1).

„V prvý deň po sobote“, čiže v nedeľu, prišla Mária Magdaléna k hrobu. Kedy sa zmenil sviatočný deň odpočinku? Toto je otázka, ktorú často kladú tí, ktorí zachovávajú sobotu ako deň odpočinku a uctievania. Zmenilo sa to vtedy, keď Ježiš Kristus vstal z mŕtvych. V sobotu bol mŕtvý; znova ožil v nedeľu. Odvtedy sa veriaci schádzali v prvý deň týždňa. Sobotný deň patrí do starého stvorenia. Keď Boh všetko stvoril, odpočíval v sobotný deň. Teraz sme sa dostali k novému stvoreniu v Ježišovi Kristovi. Letnice pripadli na nedeľu, na prvý deň v týždni. Je zaujímavé, že Ján, posledný pisateľ evanjelia, zdôrazňuje, že to bol prvý deň v týždni, keď Ježiš vstal z mŕtvych.

Určite bude pre nás užitočné, keď si zoradíme sled udalostí toho rána, keď Pán Ježiš vstal z mŕtvych. Tri ženy, Mária Magdaléna, Mária, matka Jakubova, a Salomé sa vydali k hrobu spolu s ďalšími ženami, ktoré priniesli voňavé oleje. Tie tri našli kameň odvalený a Mária Magdaléna to išla povedať učeníkom (viď Lk 23:55-24:9; Jn 20:1-2). Mária, matka Jakuba a Jozesa, podišla k hrobu a zbadala anjela Pánovho (viď Mt 28:2). Vrátila sa späť k ostatným ženám s voňavými olejmi. Medzitým Peter a Ján, ktorých upozornila Mária Magdaléna, prišli k hrobu, nazreli dnu a odišli (viď Jn 20:3-10). Mária Magdaléna sa vrátila, plakala a zbadala dvoch anjelov a potom Ježiša (viď Jn 20:11-18). Keď jej Ježiš povedal, aby povedala učeníkom, išla. Mária (matka Jakuba a Jozesa) medzitým stretla ženy s voňavými olejmi a keď sa vracali späť, videli dvoch anjelov (viď Lk 24:4-5; Mk 16:5). Takisto prijali správu od anjelov a na ceste za učeníkmi sa stretli s Ježišom (viď. Mt 28:8-10).

Mária Magdaléna bola tá, z ktorej Pán vyhnal sedem démonov. Niektorí biblisti sa nazdávajú, že ona je tá hriešna žena, ktorá utrela nohy Pána Ježiša svojimi vlasmi. Toto sú dohady, ktoré sa nedajú dokázať. Beriem to tak, že bola človekom vysokého kalibru. Bola navždy vďačná Pánovi za to, že ju uzdravil. Keď zbadala, že telo tam nie je, hneď to utekala povedať Jánovi a Petrovi.

„Bežala teda a prišla k Šimonovi Petrovi a k druhému učeníkovi, ktorého mal Ježiš rád, a povedala im: „Vzali Pána z hrobu a nevieme, kam Ho položili“ (Jn 20:2).

Učeník, „ktorého mal Ježiš rád“, je Ján. Seba vždy uvádza týmto spôsobom, nie menom. Šimona Petra a Jána vidíme spolu. Nevieme, ako sa ostatní učenici k Petrovi zachovali, keď sa dopyčovali o jeho zapretí; možno ho odstrčili. Každopádne, u Jána našiel prijatie. Šimon Peter v tom čase zúfalo potreboval priateľa a, vďaka Bohu, našiel ho v Jánovi. Ján, syn hromu, sa stal apoštolom lásky. To je zaiste niečo nádherné!

Mária Magdaléna neočakávala vzkriesenie. Napadlo jej, že niekto Pánovo telo ukradol. Nie je to zaujímavé, že náboženský predstavitelia neskôr obvinili učeníkov z ukradnutia Pánovho tela, a Márii ako prvé napadlo, že to telo ukradli práve náboženský predstavitelia? (Títo náboženský vodcovia by dali hocičo na svete za to, keby v tú prvú nedeľu mohli ukázať Jeho telo!)

„Peter a ten druhý učeník šli k hrobu. Bežali obaja spolu, ibaže druhý učeník bežal rýchlejšie ako Peter, takže prišiel k hrobu prvý“ (Jn 20:3-4).

Šimon Peter a Ján neočakávali vzkriesenie. Pravdepodobne si mysleli, že Mária dobre nevidela v tej tme. Zbadala odvalený kameň, zľakla sa a bežala. Alebo si poplietla hrob. A tak sa náhlili k hrobu. Milý poslucháč, na cintorín nechodíme kvôli živým. Neočakávali, že nájdú Ježiša živého. Mysleli si, že nájdú Pánovo telo.

Ján predbehol Šimona Petra. Všeobecne sa traduje, že Ján bol najmladší z učeníkov. Som toho názoru, že títo učenici zastupovali pomerne veľké vekové rozpätie. Ján mal možno do dvadsať rokov.

„Keď sa nahol, videl tam ležať plachty, ale dnu nevošiel“ (Jn 20:5).

To, čo Ján videl, ho presvedčilo o tom, že Ježiš vstal z mŕtvych. Dorazil tam prvý, avšak mal istú zdržanlivosť a úctu, a tak nevošiel dnu. Nahol sa a pozrel sa dnu cez malý otvor, ktorý bol vytesaný do skaly. Videl dôkaz, ktorý ho presvedčil. Je úžasné, ako Boh používa takéto drobnosti, aby nás presvedčil v našich srdciach. Ján tam videl ležať plachty, ale telo bolo preč.

„Vzápätí za ním prišiel aj Šimon Peter, vošiel do hrobu a videl ležať plachty aj šatku, ktorú mal Ježiš na hlave. Tá však nebola medzi plachtami, ale zvinutá osobitne na inom mieste. Vtedy vošiel aj ten druhý učeník, ktorý prišiel k hrobu prvý. Videl a uveril“ (Jn 20:6-8).

Peter sa nevyznačoval zdržanlivosťou; vošiel rovno do hrobu. Takisto uvidel plachty a šatku, ktorú mal Ježiš na hlave. Jozef a Nikodém zavinuli Pánovo telo do plachiet a utesnili ho myrhou a aloou, čím sa plachty nalepili na Jeho telo. Ako sa to telo mohlo dostať von z takého puzdra bez toho, aby Ho niekto rozvinul? Lazár, keď ho Pán Ježiš vzkriesil, vyšiel z hrobu celý zavinutý do plachiet, a Ježiš im rozkázal: „Rozviažte ho a nechajte ho odísť!“ (Jn 11:44).

Boh nás prostredníctvom Jána upozorňuje na ďalší, no dôležitý detail. Šatka, ktorú mal Ježiš na hlave, ležala oddelene od plachiet, v ktorých bolo zavinuté Jeho telo. Ležala tam v tvare hlavy, presne tak, ako keď bola ovinutá okolo Jeho hlavy. Myslím si, že týmto sa Peter presvedčil, že Pán vstal. V tejto pasáži sú použité tri rôzne grécke výrazy, ktoré sú preložené ako „vidieť“. Je to trochu nešťastné. V piatom verši, keď sa Ján nahol, *videl*, čo znamená *vnímať* a *pochopiť*. Ten výraz zahŕňa obhliadku a chápanie. V šiestom verši, keď Peter vošiel dnu a *videl*, je tu použité slovo *theaomai*, z čoho máme aj slovo teáter. Díval sa na to. V ôsmom verši, keď Ján vošiel do hrobu a *videl*, znamená to, že *poznal*. Poznal a uveril ešte skôr, ako videl vzkrieseného Krista.

Ešte totiž nerozumeli Písmu, že má vstať z mŕtvych. Potom sa učeníci vrátili domov“ (Jn 20:9-10).

Ján tu píše niečo zvláštne. Učeníci tomu nerozumeli napriek tomu, že im Ježiš opakovane hovoril, že vstane z mŕtvych, a aj napriek tomu, že sa o tom písalo aj v Starej zmluve.

Zjavenie Ježiša Márii Magdaléne

Podľa všetkého sa Pán Ježiš ako prvej zjavil Márii Magdaléne. Pán Ježiš sa zjavil jedenásťkrát pred svojím nanebovstúpením a trikrát po ňom.

Prečo sa zjavil ako prvému práve Márii Magdaléne? Možno Príslovia 8:17 nám dávajú odpoveď na túto otázku: „Milujem tých, čo ma milujú. Tí, čo ma túžobne hľadajú, nachádzajú ma.“ Hľadala Ho a hľadala Ho už včasráno.

„Mária však stála vonku pri hrobe a plakala. Ako tak plakala, nahla sa do hrobu a videla dvoch anjelov v bielom sedieť tam, kde predtým ležalo Ježišovo telo; jedného pri hlave, druhého pri nohách. Tí jej povedali: „Žena, čo plačeš?“ Odpovedala im: „Vzali môjho Pána a neviem, kam Ho položili.“ Keď to povedala, obrátila sa a videla tam stáť Ježiša; ale nevedela, že je to Ježiš. Ježiš sa jej opýtal: „Žena, čo plačeš? Koho hľadáš?“ Ona sa nazdávala, že je to záhradník, a povedala Mu: „Pane, ak si Ho ty odniesol, povedz, kam si Ho položil, a ja si Ho vezmem“ (Jn 20:11-15).

Nespoznala Ho. Viete prečo? Neverila, že vstal z mŕtvych. Neviera je slepá a neviera je nemá ako v prípade Zachariáša. Miluje Ho, áno, ale láska sa musí spojiť s vierou. Plače, pretože Ho miluje, ale aj preto, že neverí.

Nakoľko sa oslávené telo zmenilo? Neviem, ale nemyslím si, že tá zmena je taká veľká, že by Ho kvôli nej nespoznala. Mária sa zamerala len na svoj zármutok. Aj keď uvidela dvoch anjelov, nezdá sa, že by to nejakým spôsobom upútalo jej pozornosť. Nepýtajú sa jej preto, že by nepoznali odpoveď. Chcú v nej vyvolať istú známku viery. Z jej odpovedi môžeme vyčítať, že jej myseľ bola zameraná len na Jeho smrť. Je mŕtvy a odpoveď, ktorá jej napadá, je len to, že telo niekto musel ukradnúť. Vôbec nečaká, že by Kristus bol živý. Vo svojej neviere Ho nespoznáva.

„Ježiš ju oslovil: „Mária!“ Ona sa obrátila a povedala Mu po hebrejsky: „Rabbúni!“, čo znamená: Učiteľ!“ (Jn 20:16).

Keď ju zavolať po mene, spoznala Jeho hlas. Myslím si, že ak Pán ešte bude otáľať a všetci prejdeme bránou smrti, naše telá vstanú, keď na nás jedného dňa zavolá; presne tak, ako keď zavolať na tých, ktorých vzkriesil z mŕtvych pred dvetisíc rokmi.

„Ježiš jej povedal: „Nedotýkaj sa Ma zato, že som ešte nevystúpil k Otcovi, ale choď k Mojim bratom a povedz im: „Vystupujem k svojmu Otcovi a k vášmu Otcovi, k svojmu

Bohu a k vášmu Bohu.“ Mária Magdaléna šla a oznámila učeníkom: „Videla som Pána!“ a že tieto veci jej On povedal“ (Jn 20:17-18).

Všimnime si, ako hovoril o Bohu: „Vystupujem k svojmu Otcovi a k vášmu Otcovi, k svojmu Bohu a k vášmu Bohu.“ Jeho vzťah k Otcovi je iný ako náš vzťah k Nemu. Sme Božími deťmi skrze vieru v Ježiša Krista. Kristus je jednou Osobou Trojice, večný Boží Syn.

Pán povedal Márii, aby sa Ho nedotýkala. Neskôr svojim učeníkom povedal, aby sa Ho dotkli. Prečo tento rozdiel? Povedal jej: „Ešte som nevystúpil k Otcovi.“ To je dôvod, prečo sa Ho nemala dotknúť. Z toho vyplýva, že predtým, ako sa zjavil učeníkom v dome, vystúpil k Otcovi. Som presvedčený, že Pán Ježiš priniesol svoju krv k Božiemu trónu a že Jeho krv zmenila súdny stolec na zľutovnicu. Tú krv prelial za tvoj a môj hriech. Myslím si, že tá krv tam bude po celú večnosť ako večné svedectvo o cene, ktorú za nás zaplatil.